

Hvordan påvirker koronakrisen revisjonen?

De nasjonale og internasjonale effektene av koronakrisen virker ikke bare inn på selskapene og deres regnskaper, men vil også ha betydning for revisors arbeid. Denne artikkelen gir en kort oversikt over momenter revisor må tenke på som følge av koronakrisen.

Statsautorisert revisor
Kai Morten Hagen
Fagdirektør Revisorforeningen

Den usikkerheten og uforutsigbarheten som nå eksisterer, kan for eksempel representere en risiko for vesentlig feilinformasjon i regnskapene. Det kan også hende at allerede identifiserte risikoer påvirkes og at det er behov for en revurdering av disse.

De reviderte foretakene må tilpasse seg den nye situasjonen på mange områder relatert til deres drift og virksomhet. Det kan også få konsekvenser for opplysninger i foretakenes regnskap og eventuell årsberetning.

For revisorene vil den nye situasjonen også kunne påvirke hvordan man innhenter revisjonsbevis. Noen av utfordringene revisorene kan støte på, er begrensinger i tilgang til personer eller informasjon, nye og endrede risikoer, og behov for å tilpasse planlagte revisjonshandlinger eller å utføre ytterligere revisjonshandlinger. Revisorer kan også oppleve at kommunikasjonen må gjennomføres litt annerledes enn tidligere, for eksempel ved å benytte videomøter og annen teknologi.

Relevant ISA

Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser (ISA 315)

Revisors håndtering av anslåtte risikoer (ISA 330)

Revisjon av regnskapestimater, herunder estimater på virkelig verdi og tilhørende tilleggsopplysninger (ISA 540)

Vurderingsmomenter

- Har det oppstått nye risikoer eller endrer koronakrisen noen av de allerede identifiserte risikoene?
  - Behov for å revurdere risikoer?
  - Behov for å endre planlagte revisjonshandlinger?

- Har din forståelse av enhetens internkontroll blitt endret som følge av ny informasjon?
  - Er forståelsen av kontrollmiljøet endret?
  - Påvirker dette vår planlagte strategi vedrørende kontrolltesting?

- Har konsekvensene av koronakrisen påvirket vår mulighet til å gjennomføre planlagte revisjonshandlinger?
  - For eksempel ikke mulighet til fysisk besøk hos klienten eller manglende tilgang til personell?

- Behov for økt fokus ved revisjonen på:
  - Regnskapsavslutningsprosessen (spesielt knyttet til avslutningsposterings eller andre postering som går utenfor den vanlige transaksjonsflyten (journal entries))
  - Revisors vurdering av årsregnskapet, inkludert vurdering av om det er gitt tilstrekkelig noteinformasjon om effekter av koronakrisen

- Behov for økt fokus ved revisjonen på:
  - Endringer i regulatoriske faktorer som kan påvirke estimatene (for eksempel pålagt stenging eller virksomhetsforbud)
  - Hvorvidt forutsetningene som er lagt til grunn for estimatene fortsatt er gjeldende (for eksempel, forventede fremtidige kontantstrømmer, diskonteringsrater, etc.)
  - Hvorvidt informasjon som er benyttet i estimatene og som er produsert av enheten, fortsatt er relevant og pålitelig
  - Eventuell effekt av endringer i iboende risikofaktorer, deriblant usikkerhet om fremtiden

Andre endringer knyttet til koronakrisen og medfølgende tiltak, som blant annet krisepakker fra myndighetene, forventninger om tilbakeholdenhet når det gjelder utdeling av utbytte eller lov- og forskriftsendringer, vil også kunne påvirke revisors arbeid og vurderinger.

Endringene i hvordan og hvor revisorene utfører sitt arbeid, kan også føre til at revisjonsselskapene må tilpasse sine rutiner og internkontroll, for eksempel hvordan medarbeiderne skal veiledes, gjennomgang av arbeidspapirer og kvalitetskontrollprosedyrer.

På oppdragsnivå må revisorene ha økt bevissthet rundt muligheten for at det kan oppstå ubevisste eller tilsiktede feil, inkludert uredlig økonomisk rapportering. Det må også være økt bevissthet rundt betydningen av å utøve profesjonell skepsis og skjønn når det utføres revisjonshandlinger.

Oversikten på disse sidene gir noen innspill til hvordan koronakrisen bør tas med i vurderingen ved revisjonen.

